

Konf. 13.4

Ochrona i Handel Wielkimi Małpami

MAJĄC ŚWIADOMOŚĆ wyjątkowej ważności wielkich małp, nie tylko z kulturowego i naukowego punktu widzenia i jako części naszego dziedzictwa naturalnego, ale również jako najbliższych żyjących krewnych ludzkości;

WYRAŻAJĄC ZANIEPOKOJENIE, iż dzikie populacje wielkich małp [wszystkie podgatunki goryla (*Gorilla gorilla*), szympansa (*Pan spp.*) i orangutana (*Pongo pygmaeus*)] w Afryce i w Azji są zagrożone przez połączone skutki handlu żywymi zwierzętami, kłusownictwa dla zdobywania „mięsa z buszu”, choroby i utraty habitatu spowodowanej jego naruszeniem, rozparcelowaniem lub zniszczeniem ;

WYRAŻAJĄC ZANIEPOKOJENIE, że prawie wszystkie populacje wielkich małp drastycznie się zmniejszają;

MAJĄC ŚWIADOMOŚĆ, iż szympansy uważa się za gatunek wymarły w przynajmniej czterech z 25 krajów, w których żyły, że orangutan sumatrzański (*Pongo pygmaeus abelii*) oraz trzy populacje goryli zostały sklasyfikowane przez IUCN jako „krytycznie zagrożone wyginięciem” a pozostałe gatunki i podgatunki wielkich małp zostały sklasyfikowane jako „zagrożone wyginięciem”;

ODWOŁUJĄC SIĘ do postanowienia stwierdzającego iż wszystkie gatunki wielkich małp wyszczególnione są w Załączniku I Konwencji;

WYRAŻAJĄC ZANIEPOKOJENIE, że nielegalny handel na poziomie międzynarodowym i krajowym został wzmożony poprzez pozyskiwanie ziemi przez ludność zamieszkującą w sąsiedztwie naturalnych siedlisk prymatów- niszczenie leśnych habitatów, wzrastające zapotrzebowanie na mięso małp, szczególnie ze strony populacji miejskiej Państw będących i niebędących terenem występowania zagrożonych gatunków oraz nieustający globalny popyt na żywe okazy, a szczególnie okazy młode;

CHWAŁĄC wysiłki już poczynione w Państwach będących i niebędących terenem występowania zagrożonych gatunków w celu zatrzymania kłusownictwa i nielegalnego handlu, łącznie ze zwracaniem schwytanych żywych okazów do ich kraju pochodzenia;

UZNAJĄC potrzebę międzynarodowego wsparcia dla 23 Państw będących terenem występowania w ochronie populacji wielkich małp, ich habitatów i powiązanych źródeł różnorodności biologicznej;

UZNAJĄC również potrzebę technicznej pomocy dla wszystkich Stron w zapobieganiu nielegalnemu handlowi żywymi okazami i ich częściami oraz produktów otrzymywanych z wielkich małp, włączając w to konfiskatę i późniejszy sposób traktowania żywych zwierząt;

MAJĄC NA UWADZE, że Światowy Szczyt na temat Partnerstwa w sprawie Projektu Przetrwania Zrównoważonego Rozwoju Wielkich Małp (WSSD GRASP) zorganizowany przez UNEP i UNESCO czerpie z ekspertyzy naukowej Komisji Przetrwania Gatunków IUCN i zrzesza Państwa będące i niebędące terenem występowania zagrożonych gatunków, międzynarodowe konwencje (łącznie z CITES i Konwencją o Różnorodności Biologicznej) oraz szereg globalnych i krajowych pozarządowych organizacji;

MAJĄC NA UWADZE ponadto, zwołanie przez GRASP Międzyrządowego Spotkania Przygotowawczego w siedzibie głównej UNESCO w Paryżu, Francja od 26 do 28 listopada 2003, w celu ustalenia porządku obrad na szczeblu ministerialnym które odbędą się w Afryce na początku 2005 roku;

MAJĄC ŚWIADOMOŚĆ pracy w celu stworzenia i wdrożenia Narodowego Planu Przetrwania Wielkich Małp (NGASPs) oraz ich rolę w rozwoju potencjału wykonawczego w Państwach będących i niebędących terenem występowania zagrożonych gatunków ;

MAJĄC NA UWADZE pracę podjętą przez Grupę Roboczą do spraw Handlu "Mięsem z buszu" CITES Bushmeat Working Group oraz inne inicjatywy;

MAJĄC NA UWADZE, iż Deklaracja Ministrów uchwalona na Konferencji Ministrów dot. Egzekucja Prawa Leśnego w Afryce i Zarządzanie (Africa Forest Law Enforcement and Governance -AFLEG) w Yaoundé, Kamerun, z dnia 16 października 2003, zawiera *inter alia* wyrażenie zamiaru stworzenia i wdrożenia prawa oraz przepisów o polowaniu i handlu "mięsem z buszu" w obrębie koncesji przemysłu leśnego i między granicami, oraz pracy nad egzekucją prawa leśnego w Afryce poprzez siły subregionalne i regionalne;

KONFERENCJA STRON KONWENCJI

USILNIE NAKŁANIA wszystkie Strony do:

- a) Przyjęcia i wdrożenia ustawodawstwa dot. ochrony wielkich małp, zawierającego:
- i) Zakaz wszelkiego międzynarodowego obrotu dla celów komercyjnych włączając w to sprzedaż, wystawianie, zakup, oferowanie zakupu i akwizycję w celach komercyjnych schwytanych dzikich okazów wielkich małp; oraz
  - ii) Stosowanie odstrasżających kar mające na celu wyeliminowanie nielegalnego handlu wielkimi małpami oraz produktami z nich otrzymywanych;
- b) Zacieśnienie wzmożonych kontroli w miejscach przebywania wielkich małp, włączając w to działania przeciw kłusownictwu oraz działania przeciw szmuglowaniu ich na międzynarodowych granicach;
- c) Ograniczenia zgodnie z CITES w zakresie krajowym wykorzystywania wielkich małp w państwowych instytucjach zoologicznych, centrach edukacji, schroniskach oraz centrach hodowli w niewoli; oraz
- d) Promowanie ochrony habitatów wielkich małp, włączając w to współpracę pomiędzy sąsiadującymi państwami będącymi terenem występowania w zakresie gospodarowania zagrożonymi habitatami, oraz powzięcie właściwych akcji dla odtworzenia takich habitatów gdzie zostały one rozparcelowane lub gdzie nastąpiło pogorszenie ich jakości;

NAKAZUJE Sekretariatowi:

- a) Pracować ściśle ze Stronami , a jako członek GRASP rozwijać i wdrażać środki, włączając w to środki ustawodawcze i wykonawcze oraz regionalne i subregionalne inicjatywy, tak aby zatrzymać lub zredukować i ostatecznie wyeliminować nielegalny handel wielkimi małpami;
- b) Pomagać państwom będącym terenem występowania zagrożonych gatunków w implementacji NGASPS tam gdzie konieczne jest powzięcie środków mających na celu wyeliminowanie nielegalnego handlu; oraz
- c) Składać Stałej Komisji raport o implementacji niniejszej Rezolucji na każdej z sesji;

NAKAZUJE Stałej Komisji:

- a) Dokonywać rewizji implementacji niniejszej Rezolucji na każdej z sesji na podstawie raportów Sekretariatu;
- b) Rozważyć inne środki takie jak misje techniczne, organizowane przy współpracy z GRASP i innych właściwych stowarzyszeń, po których o ile to konieczne następowałyby misje polityczne; oraz
- c) składać raport na każdej sesji Konferencji Stron dotyczących implementacji niniejszej Rezolucji, z ewentualnymi zaleceniami co do przyszłych działań;

USILNIE NAKŁANIA Sekretariat, Stałą Komisję oraz Komisję ds. Zwierząt do ścisłej współpracy z GRASP w celu badania i wdrażania innych środków poprzez które Konwencja może przyczynić się do ochrony wielkich małp i promocji publicznej świadomości zagrożeń jakie stwarza nielegalny handel dla populacji wielkich małp;

USILNIE NAKŁANIA wszystkie państwa będące terenem występowania, inne Strony oraz właściwe organizacje do wstąpienia do GRASP;

WZYWA wszystkie Strony odpowiednich wielostronnych umów, takich jak Konwencja o Różnorodności Biologicznej i Konwencja o Ochronie Wędrownych Gatunków Dzikich Zwierząt, do współpracy z GRASP i innymi właściwymi stowarzyszeniami przy rozwoju strategii ochrony populacji wielkich małp;

WZYWA wszystkie rządy, organizacje międzyrządowe, międzynarodowe agencje pomocy oraz organizacje pozarządowe, w sprawie niecierpiącej zwłoki, do pomocy państwom będącym terenem występowania w każdy możliwy sposób we wspieraniu ochrony wielkich małp włączając w to:

- a) Warunki finansowania;
- b) Pomoc przy wdrażaniu, szkoleniu, edukacji i rozwoju potencjału wykonawczego;
- c) monitoring populacji, oraz gromadzenie i wymianę naukowych, technicznych i prawnych informacji i ekspertyz;
- d) Gospodarowanie i odtwarzanie habitatów;
- e) Łagodzenie konfliktów pomiędzy ludźmi a małpami; oraz

- f) Rozwój projektów dostarczających lokalnym społecznościom namacalnych zysków takich jak alternatywne źródło protein;

Oraz do zatrzymania nielegalnego handlu okazami tych gatunków w celu zapewnienia długoterminowego przetrwania wszystkich populacji w ich naturalnym środowisku, w szczególności poprzez działania GRASP i innych właściwych stowarzyszeń i poprzez środki powzięte do implementacji niniejszej Rezolucji; oraz

WZYWA Sekretariat do współpracy z Sekretariatem Konwencji Różnorodności Biologicznej w związku z ochroną wielkich małąp, a w szczególności opracowywania środków związanych z ochroną in situ i do przedstawienia Stałej Komisji do rozważenia zaleceń dotyczących CITES.